ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Δράχμὰς* 7.50
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ..... *Φρ. Χρ.* 8

Διαχειριστὴς: **Σ. ΒΕΛΛΗΣ**

ΕΤΟΣ Δ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 125

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν:
"ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ,, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1909.

Ἡ «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ» διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ὕλης καὶ ὑπεύθυνοι
ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ—Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

Ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς «Δικαιοσύνης» εἰς ἰδιαίτερον μικροῦ σχήματος τομίδιον ὁ περὶ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΝΟΜΟΣ μετὰ τοῦ σχετικοῦ Ἐκτελεστικοῦ διατάγματος καὶ τῶν συναφῶν ἄρθρων τοῦ Ποιν. Νόμου, τῆς Ποιν. Δικονομίας καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων. Πωλεῖται ἀντὶ λεπτῶν 50 εἰς τὰ κυριώτερα Ἀθηναϊκὰ βιβλιοπωλεῖα, ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις εἰς τὰ Ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ

Εἶνε ἡ δεκάτη καὶ πέμπτη φορὰ, καθ' ἣν ἡ γῆ, περιστραφεῖσα περὶ ἑαυτήν, ἀνευρίσκει τοὺς δικηγόρους τῶν Ἀθηνῶν ἐπιμελέστατα συνερχομένους ἐν τῇ ἀπεράντῳ αἰθούσῃ τοῦ Πρωτοδικείου των, νευρικώτατα συζητοῦντας, ἀγωνιωδῶς ἐκλιπαροῦντας καὶ ἀγωνιωδέστερον ψηφοθηροῦντας, ἀεὶ δὲ ὑπὲρ τοῦ νεογεννήτου θεσμοῦ μεριμνῶντας, φρουροὶ τούτου ἀκοίμητοι ταχθέντες.

* * *

Τὸ ἐκλογικὸν καλειδοσκόπιον, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐκλογικὸν θερμόμετρον, ἀκριβῶς τὸ αὐτό.

Μονότονον τὸ πρῶτον, μὲ τὰς αὐτὰς πετριμμένας εἰκόνας του, μὲ τὰς αὐτὰς φιλοδοξίας του, οὐδὲν τὸ νέον παρουσιάζει, ἐνῷ τὸ δεύτερον, κανονίζον τὰς κινήσεις του ἐκ τῆς θέρμης ὑπὸ τῆς ὁποίας καταλαμβάνονται ὁτὲ μὲν οἱ ἐκλογεῖς ὁτὲ δὲ οἱ μέλλοντες Νέστορες τοῦ σώματος, διαρκῶς ἀνέρχεται καὶ κατέρχεται, ὁτὲ μὲν κανονικώτερον, συχνότατα δὲ ἀποτομώτερον, ὁπότε φιλοδοξίαι, πλασθεῖσαι τὴν προτεραίαν, ἀντικρύζουν τὴν πραγματικότητα καὶ πρὸ αὐτῆς κλίνουν τὸ γόνυ, ἐνῷ ἄλλαι ἀναθρώσκουν καὶ οὕτω καθεξῆς.

* * *

Τὸ θέαμα τῆς αἰθούσης ἀκριβῶς τὸ αὐτό. Μὲ τὸ θαλερὸν γῆράς του, ὅπερ ἀναδεικνύεται θαλερώτερον διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὴν κομβιοδόχην ἑνὸς ἀνθυλλίου, ὁ σεβαστὸς προσωρινὸς πρόεδρος τῆς πρώτης τῶν δικηγόρων συνελεύσεως κ. Στιμος Μπαλᾶνος, μὲ τὸ φλέγμα ὅπερ προσδίδει εἰς αὐτὸν ἡ πεῖρα τῶν ἐτῶν, ἐμπνευσμένος τοῦ καθήκοντος ὅπερ ἀνεδέχθη ἐκτελεστής, αὐτὸς πρῶτος εἰσέρχεται εἰς τὴν ἐκλογικὴν αἴθουσαν καὶ αὐτὸς τελευταῖος ἐξέρχεται ταύτης, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἐπὶ ὥρας ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ συνεχεῖς παρίσταται κατ' ἀνάγκην θεατὴς τῶν ποικιλωτέρων φυσιογνωμιῶν τὰς ὁποίας ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν αἱ Ἀθῆναι καὶ πεντακοσιάκις καὶ πλέον χαράσσει τὴν ὑπογραφήν του ἐπί τινος γωνίας τῶν τεμαχιδίων ἐκείνων τοῦ χάρτου, ἅτινα ψηφοδέλτια καλέουσιν.

* * *

Οἷαι δὲ αἱ ἀντιπαρερχόμεναι πρὸ τοῦ προσωρινοῦ προεδρείου φυσιογνωμίαι καὶ ποῖα τὰ ποικίλα ἐπαγγέλματα, ἅτινα, ὑποχωρήσαντα πρὸς στιγμὴν πρὸ τῆς ποτὲ δικηγορικῆς ἰδιότητος, ὁδηγοῦσι τοὺς ἀγαπητοὺς ἐκλογεῖς πρὸ τῆς χαρτίνης κάλπης. Τοιοῦτοι εἶνε οἱ προφυέστατοι amateurs δικηγόροι ἀποκληθέντες, οἱ τὴν τραπεζικὴν ἰδιότητα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ταμίου τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Θ. Κανάρη ἀντιπροσωπεύοντες ἀλλὰ καὶ τὴν ἀστρονομίαν ἐν τῷ ἀναστήματι τοῦ κ. Κ. Λυκόρτα καὶ τὴν ποίησιν ἐν τῇ ἁδρᾷ μορφῇ τοῦ κ. Γεωργ. Στρατήγη, διότι καὶ ὁ τελευταῖος οὗτος ἐθεάθη ψηφοθηρῶν καὶ ψηφίζων πρὸς ἐπικράτησιν τῶν ἐκ Πειραιῶς νῦν συμπολιτῶν του καὶ πρώην ἐν τῇ δικηγορίᾳ συναδέλφων του.

* * *

Παρ' ὅλα ὅμως ταῦτα ἡ ἐκλογικὴ κρισάρα ἐξακολουθεῖ τὸ ἀμείλικτον ἔργον της. Ὁ ὅρος εἶνε καθαρῶς ἐκλογικός, ἀποδίδει ὅμως πιστότατα τὸ πρᾶγμα. Δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες συνωθοῦνται ἐντὸς τοῦ σκεύους αὐτοῦ οἱ φιλοδοξοῦντες τὸ ἀξίωμα, ἀγωνιῶντες νὰ διέλθωσι διὰ τῶν ὀπῶν του καὶ δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες ἀποκάμνουν διεξάγοντες τὸν ἄχαριν τοῦτον ἀγῶνα. Αἱ δύο καὶ πλέον ἑκατόμβαι τῶν πρώτων ἡμερῶν ἀπηνῶς ὁλονὲν δεκατίζονται καὶ ἡ ἐκλογικὴ πάλη περιορίζεται τελευταῖον μεταξὺ δύο περίπου δωδεκάδων, διὰ νὰ περιορισθῇ τέλος ὁ ἀγὼν εἰς ὡρισμένον μικρὸν ἀριθμὸν ὑποψηφίων καὶ κριθῇ οὕτω τελικῶς.

* * *

Δόξα καὶ τιμὴ εἰς τὸ ἀξίωμα τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας. Ἡ διάταξις ἐκείνη τοῦ νόμου, καθ' ἣν ἐπιτυχὼν διὰ πᾶν ἀξίωμα ἀνακηρύσσεται ἐκεῖνος, ὅστις συνεκέντρωσε τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τῶν ψηφισάντων, πρὸ τῆς ὁποίας ὅλοι ἀποστρέψαμεν τὸ πρόσωπον καὶ τὴν ὁποίαν ὅλοι κατηράσθημεν ὡς τεθεῖσαν ἵνα περιαγάγῃ εἰς ἀπροχώρητον αὐτὸν τοῦτον τὸν θεσμόν, ἡ διάταξις ἀκριβῶς ἐκείνη κατεδείχθη ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὡς ἡ ἁπασῶν σοφωτάτη.

Ἀντὶ σκοπέλου πρὸς ἀπροχώρητον, ἀπετέλεσε σκόπελον κατέναντι τοῦ ὁποίου ἐθραύοντο ὅλα ἐκεῖνα τὰ κύματα τῶν μικροφιλοδοξιῶν, ἅτινα ἐπὶ δέκα καὶ πέντε συνεχεῖς ἡμέρας ἐταλάνισαν τὴν συνέλευσιν, μέχρις ὅτου ὁριστικῶς διαλυθῶσι καὶ δώσουν τόπον εἰς τὰ δύο μεγάλα ἐκεῖνα κύματα διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ ἑνὸς τῶν ὁποίων ἔληξεν ἐπὶ τέλους ἡ διαπάλη. Οἱ κρατοῦντες τὴν σημαίαν τῶν σχετικῶς πλειονοψηφησάντων ἀπετέλουν τὴν μίαν παγίαν ὁμάδα, κατέναντι τῆς ὁποίας ἵστατο, ὁμοφρονοῦσα ἐν τοῖς πλείστοις, ἡ ἑτέρα, ἐπίσης παγία ὁμὰς τῶν φρονούντων ὅτι τὸ γέρας τῶν ἀξιωμάτων, διὰ τὰς πρώτας τοὐλάχιστον ἐκλογὰς ἀνήκει εἰς τοὺς γηραιοτέρους. Συγκερασμὸς δὲ τῶν δύο τούτων γνωμῶν ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὸ τελικὸν πέρας.

* * *

Ἂς ἐπιτραπῇ ἤδη καὶ εἰς ἡμᾶς νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν τετριμμένην κοινοτοπίαν, ὅτι ἡ γενικὴ κρίσις, ἣν οὐδέποτε κατίσχυσαν νὰ ἐπηρεάσουν αἱ τῶν κατ' ἰδίαν ἀτόμων μεμονωμέναι κρίσεις ἢ αἱ ἐκ προσωπικῶν λόγων ἀντιπάθειαι καὶ συμπάθειαι, πάντοτε ὑπῆρξεν ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὰ πράγματα, τοιαύτη δὲ περίπου ἐν τῷ συνόλῳ κατεδείχθη καὶ ἐν τῇ περατωθείσῃ ἐκλογῇ, τῆς ὁποίας τὸ ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κωνσταντῖνος Ἔσλιν, *πρόεδρος.*

Κωνσταντ. Ρακτιβάν, *ἀντιπρόεδρος.*

Τιμολ. Ἠλιόπουλος, *γραμματεύς.*

Σπυρ. Γκίνης, *ταμίας.*

Σύμβουλοι

Θεόδ. Παπαγιαννόπουλος.
Ἰωάν. Εὐκλείδης.
Ἀντών. Μομφερρᾶτος.
Γεώργ. Φιλάρετος.
Θεόδ. Μαριολόπουλος.
Μιχαὴλ Κωτσᾶκος.
Σπυρ. Σημίτης.
Α. Λυμπεράκης.
Ἰωάν. Φραγκιᾶς.
Κωνστ. Πολυγένης.
Η. Α. Θεοδωρίδης.

Ἕπεται ἤδη τὸ ἐρώτημα ὅπερ ἀναμφιβόλως περιττεύει: Μόνοι οὗτοι εἶνε οἱ ἀριστεῖς τοῦ σώματος τῶν δικηγόρων καὶ διὰ τῆς προτιμήσεως τούτων συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ λοιποί, εἴτε οἱ μὴ ποσῶς ἀναμιχθέντες ἢ καὶ ζωηρότερον διεκδικήσαντες ἀξίωμά τι ἐκρίθησαν ἀνίκανοι;

Ταύτην καὶ μόνην τὴν ἔννοιαν οὔτε ἔχει οὔτε εἶνε νοητὸν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἡ περαιωθεῖσα ἐκλογή. Αἱ ἀναπόδραστοι παρεξηγήσεις τῆς στιγμῆς, αἵτινες εἶνε ἀναπόφευκτος συνέπεια τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ὃν πᾶν ἀντιπροσωπευτικὸν σύστημα γεννᾷ, τὴν ἑπομένην τῆς ἐκλογῆς εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι ὅτι διελύθησαν καὶ ἐνθουσιώδεις οἱ δικηγόροι τῶν Ἀθηνῶν ἔτεινον ἤδη πρὸς ἀλλήλους τὴν χεῖρα, ὅπως πάσῃ δυνάμει ἅπαντες ἐργασθῶσι πρὸς ἐπιτυχίαν ἑνὸς θεσμοῦ διὰ τὴν ὕπαρξιν τοῦ ὁποίου τόσα ὡραῖα ἐδημιούργησαν ὄνειρα.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΛΛΟΥ

Εἰς ἐπανειλημμένας ψηφοφορίας, ὡς εἰς προκριματικοὺς ἀγῶνας, καθωρίσθησαν τελειωτικῶς οἱ ὑποψήφιοι σύμβουλοι, περὶ οὗς θὰ ἐστρέφετο ἡ τελειωτικὴ ἐκλογή. Καὶ ἐβραβεύθη ἐν τῷ προσώπῳ τῶν ἐκλεγέντων μακρὰ ὑπηρεσία καὶ ἐπικράτησις ἐπιστημονικὴ καὶ δικανική. Οὕτως αἱ ἐκλογαὶ διεξήχθησαν βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς, καὶ αἱ πρόωροι φιλοδοξίαι ἢ οἱ ἀπεγνωσμένοι ἀγῶνες ἀναγνωρίσεως ἀμφισβητησίμων ἱκανοτήτων πολὺ ταχέως ἐξετοπίσθησαν.

*

Ἐκ τῆς παρατάσεως τῶν ἐκλογῶν κατ' ἀνάγκην ἀνεπτύχθη καὶ φανατισμός, ἢ μᾶλλον ἐξεδηλώθη ὁ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπάρχων ἀλλὰ λανθάνων τοιοῦτος. Τὸ εὐάρεστον εἶνε ὅτι καθόλου εἰπεῖν ἐτηρήθη ἡ προσήκουσα εἰς ἐπιστημονικὸν σωματεῖον εὐκοσμία, καὶ αἱ προεκλογικαὶ συζητήσεις ζωηραὶ πολλάκις καὶ πείσμονες διεξήγοντο κατ' ἐπιφάνειαν τοὐλάχιστον περιωπῆς. Ἂν καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι αἱ προτιμήσεις ἢ καὶ ἀντιδράσεις ἦσαν πάντοτε ἀπηλλαγμέναι τῶν ἀναποφεύκτων εἰς τὰ ἐκλογικὰ πράγματα προσωπολημψιῶν.

*

Ἀλλ' ὅ,τι ἀπετέλεσε δυσάρεστον παραφωνίαν εἰς τὴν καθόλου προσπάθειαν πρὸς ἐκλογὴν τῶν καταλληλοτέρων εἶνε ἡ παρατηρηθεῖσα ἀπροκάλυπτος ἐκ μέρους εὐαρίθμων εὐτυχῶς συναδέλφων ἀντίδρασις καθ' ὡρισμένων ὑποψηφίων, μὴ δικαιολογουμένη ἄλλως ἢ ἐκ πνεύματος ἁπλῆς ἀντιδράσεως. Διὰ τοὺς φιλοσοφοῦντας ἡ ἀντιδραστικὴ τάσις εἶνε μία ἀλλοτροπικὴ ἐμφάνισις τοῦ πνεύματος καταστροφῆς, τὸ ὁποῖον ἰδίᾳ παρατηρεῖται εἰς τὰ νήπια. Ἐκ τῆς καταστροφῆς τῶν ἀντικειμένων, ὅσα ἔχουν εἰς χεῖράς των πείθονται περὶ τῆς ἰδίας των ὑπάρξεως. Κάτι ἀνάλογον ὑπῆρξε καὶ τὸ ἐλατήριον, τὸ ὁποῖον ἐξώθησε καὶ τὸν Ἡρόστρατον εἰς τὸ μεγαλούργημά του.

*

Ἀλλ' εἰς τόσῳ πολυμελὲς καὶ πολυσύνθετον καί ποικίλον σωματεῖον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ παρατηρηθῶσι καὶ τοιαῦται ἀδυναμίαι, καί δὴ εἰς τὰς πρώτας ἐκλογάς, καθ' ἃς οἱ πλεῖστοι τῶν δικηγόρων διὰ πρώτην φορὰν ἐλάμβανον ἀφορμὴν νὰ γνωρίσουν ἀλλήλους, ὥστε νὰ μὴ καθίσταται δυνατὴ ἐκ τῶν προτέρων μία συνεννόησις πρὸς ἀποτροπὴν τοσούτων δοκιμαστικῶν ἐκλογῶν, ὧν σκοπὸς ἰδίᾳ ἦτο ἡ ἀνακήρυξις τῶν ὑποψηφίων.

* * *

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΩΝ ΚΑΛΠΩΝ

ΜΙΑ ΔΙΕΞΟΔΟΣ

Δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Σεβαστὸν Πρόεδρον τῆς συνελεύσεως τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου κ. Σ. Μπαλᾶνον καὶ προφορικῶς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς παρελθ. Δευτέρας, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τῆς ἐπαναληπτικῆς τῶν ὑπολειπομένων μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκλογῆς, ὑπέβαλον πρότασιν, ὑποκείμενον ἔχουσαν αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπαναληπτικὴν ἐκλογὴν καὶ τὸ τόσον ἐνδιαφέρον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου ζήτημα τοῦ ἀδιεξόδου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου μέχρι σήμερον εὑρίσκεται ἡ Συνέλευσις διὰ τῆς περὶ ἀπολύτου πλειονοψηφίας διατάξεως τοῦ νεαροῦ περὶ Δικηγορικοῦ Συλλόγου νόμου κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς εἰς τὰς πρὸς ἐκλογὴν τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπ' ἄπειρον ἐπαναλαμβανομένας ψηφοφορίας. Ἡ πρότασις αὕτη ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐν ᾗ περιπτώσει καὶ κατὰ τὰ ἐξαγόμενα τῆς σημερινῆς ψηφοφορίας πρὸς συμπλήρωσιν τῶν θέσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν ἐπιτευχθῇ αὕτη, νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ψηφοφορία μεταξὺ ὑποψηφίων διπλασίου ἀριθμοῦ τῶν ὑπολειπομένων θέσεων καὶ ἐξ ἐκείνων, οἵτινες θέλουσι τύχει τῆς σχετικῆς πλειονοψηφίας· εἰς τὴν ἐπαναληφθησομένην δὲ ψηφοφορίαν νὰ ἀπαιτηθῇ βεβαίως ἡ κατὰ νόμον ἀπόλυτος πλειονοψηφία, ἀλλ' ἐὰν καὶ τότε δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ συμπλήρωσις, εἰς τὴν μεθεπομένην ψηφοφορίαν ὡς πρὸς μὲν τοὺς ὑποψηφίους καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν νὰ ἐφαρμοσθῶσι τὰ αὐτά, ὡς πρὸς δὲ τὰ ἀποτελέσματα νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ σχετικὴ πλέον πλειονοψηφία.»

Ὅτε ὑπέβαλον τὴν πρότασιν ταύτην, ἐσκόπουν νὰ προκαλέσω ἁπλῶς συζήτησιν καὶ τὴν ἀπόφανσιν τῆς Συνελεύσεως ἐπ' αὐτῆς, χωρὶς νὰ ἔχω καὶ τὴν ἀξίωσιν νὰ γίνῃ αὕτη δεκτή. Καθῆκον δὲ θεωρῶ ἤδη νὰ ἐκθέσω τὰ πείσαντά με νὰ ὑποβάλω τὴν πρότασιν ἐπιχειρήματα.

Πρὸς τοῦτο ἐστηρίχθην εἰς τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ Δικηγορικοῦ σώματος τῶν Παρισίων, εὑρεθέντος ἐπίσης πρὸ τῶν αὐτῶν ὡς καὶ ἡμεῖς γεγονότων καὶ διατελοῦντος ὡς καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀκριβῶς συνθήκας· διὸ φρονῶ ὅτι δύναται νὰ γίνῃ ἐπέκτασις τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν καὶ παρ' ἡμῖν. Καὶ ἐν Γαλλίᾳ ὑπάρχει διάταξις περὶ τῆς δι' ἀπολύτου πλειονοψηφίας ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Σώματος, ἀλλὰ πρὸ τοῦ δημιουργουμένου ἀπροχωρήτου ἐκ τῆς κατὰ γράμμα ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ τῆς ἐμμονῆς τῶν ψηφιζόντων, ἀξιοπρεπῶς ἄλλως τε, εἰς τὴν γνώμην αὐτῶν, ἅπερ καθιστῶσιν ἀδύνατον τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας, ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὴν λύσιν, τὴν ὁποίαν ὑποδεικνύω, ὁσάκις ἡ δευτέρα ψηφοφορία ἀπέβαινεν ἄνευ ἀποτελέσματος διὰ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας. «Pour échapper à ce résultat, λέγει ὁ Dalloz ἐν λέξει Avocat §φ 393,

on suit à Paris le mode qui est pratiqué dans les élections politiques. Après deux scrutins qui n'ont pas donné de majorité absolue, on procède à un scrutin de ballotage entre les deux candidats qui ont obtenu le plus des voix au second tour, et la nomination est acquise à celui qui, dans ce troisième scrutin obtient une majorité *relative*.»

Τὸ περίεργον εἶνε ὅτι τὴν τοιαύτην πρακτικὴν ἠκολούθησε τὸ Δικηγορικὸν Σῶμα τῶν Παρισίων ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ περὶ ἐκλογῆς τοῦ Προέδρου τοῦ Δικηγορικοῦ Σώματος νόμου τῆς 27 Αὐγούστου τοῦ 1830, ὅπερ εἶχεν ὡς ἑξῆς: «Le batonnier de l' ordre sera élu par la même assemblée et par scrutin séparé à la *majorité absolue,* avant l' élection du couseil de discipline.» Ὁ δὲ ἐπελθὼν μετὰ ταῦτα σχετικὸς νόμος τῆς 10 Μαρτίου τοῦ 1870, ἔχει ὡς ἑξῆς: «Le batonnier de l' ordre des avocats près chaque cour et tribunal de l' empire sera élu à la *majorité absolue* des suffrages par l' assemblée générale de l'ordre, composée de tous les avocats inscrits au tableau», τροποποιήσας, ὡς ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς φαίνεται, κατά τινα ἄλλα σημεῖα τὸν πρότερον ἰσχύοντα, οὐδόλως ἐφάνη ἀπασχοληθεὶς ἐπὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἡ περὶ ἀπολύτου πλειονοψηφίας διάταξις ἐφηρμόζετο ἐν Παρισίοις εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται μοναδικὴν καὶ ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν, οὐδ' ἀπηγόρευσεν αὐτήν, ἀλλ' ἐπανέλαβε κατὰ τὸν αὐτὸν ὡς καὶ πρότερον τρόπον τὴν γενικὴν καὶ ξηρὰν περὶ ἀπολύτου πλειονοψηφίας διάταξίν του.

Δὲν ἐνδιαφέρει ἐν τούτοις ἡμᾶς ἂν καὶ μετὰ τὸν νόμον τοῦ 1870 ἐξακολουθεῖ ἢ ὄχι ἡ συνήθεια αὕτη ἐν Παρισίοις, ὡς ἀποφατικῶς ἀναφέρει ὁ Dalloz ἐν τῷ συμπληρώματί του ἐν τῇ αὐτῇ λέξει § 177, ἀλλ' ἀρκεῖ δι' ἡμᾶς, νομίζω, τὸ παράδειγμα τῆς αὐθεντικότητος τοῦ πρὸ τοῦ 1870 Δικηγορικοῦ Σώματος τῶν Παρισίων, ὡς αὕτη ἀναφέρεται ἐν τῷ Répertoire τοῦ Dalloz, ἵνα καὶ ἡμεῖς κατ' ἰσχυρότερον λόγον διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου παρακάμψωμεν τὸ δημιουργηθὲν ἀπροχώρητον ἐκ τῆς περὶ ἀπολύτου πλειονοψηφίας διατάξεως τοῦ ἡμετέρου ἀνηλίκου, οὕτως εἰπεῖν, ἐπὶ τοῦ παρόντος νόμου, τοῦ μὴ δυναμένου εἰσέτι νὰ ἐπιβάλῃ ἄκαμπτον ἐφαρμογήν, οἵαν δύναται ὁ ὑπεργεγηρακὼς γαλλικὸς νόμος τοῦ 1870.

Ἄλλως τε ἡ ὑποβληθεῖσα πρότασις κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῆς μέρος οὐδόλως προσκρούει εἰς τὰς περὶ ἀπολύτου πλειονοψηφίας διατάξεις τοῦ νόμου. Μετὰ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ἢ τετάρτην ψηφοφορίαν δὲν πρόκειται νὰ ἐκλεχθῶσιν ὡς μέλη τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου διὰ σχετικῆς πλειονοψηφίας οἱ κατὰ τὴν προτέραν σχετικῶς πλειονοψηφήσαντες, ἀλλὰ πρόκειται δι' ἐπισήμου ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως, νομίμως ἐκ τῶν προτέρων λαμβανομένης, νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὡς οἱ μόνοι ὑποψήφιοι τῆς ἐπαναληφθησομένης καὶ νὰ ἀναδειχθῶσι μέλη τοῦ Συμβουλίου μόνον ἐὰν λάβωσι τὴν ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν· πρόκειται δηλαδὴ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ Συνέλευσις τῶν Δικηγόρων ἐπισήμως νὰ ἀνακηρύξῃ τοὺς ὑποψηφίους αὐτῆς. Οὐδεὶς δὲ νόμος ἀπαγορεύει τοῦτο εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ δὴ διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπαναλαμβάνονται αἱ ἐκλογαὶ ἄνευ νομίμου τινὸς ἀποτελέσματος, ὡς ἐπίσης εἶνε καὶ κυρίαρχος ἡ Συνέλευσις καὶ νὰ μὴ λάβῃ τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν, ὅταν δὲν δικαιολογῆται ἐκ τῶν περιστάσεων.

Γνωστὸν δὲ ὅτι ἡ τοιαύτη ἀνακήρυξις ὡς ὑποψηφίων διὰ τὴν ἑπομένην ψηφοφορίαν τῶν σχετικῶς πλειονοψηφησάντων εἰς τὴν προτέραν ἐφηρμόσθη παρ' ἡμῖν ἤδη, ἀλλ' ἀνεπισήμως, εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην ἄνευ ἀποτελέσματος ψηφοφορίαν· καὶ διενεμήθησαν ἔντυπα ψηφοδέλτια φέροντα τὰ ὀνόματα τῶν τοιούτων ὑποψηφίων, ἀλλὰ τὸ ἀνεπίσημον καὶ ἔν τισιν ἀνακριβὲς αὐτῶν οὐδὲν ἀποτέλεσμα, ὡς εἰκός, ἠδύνατο νὰ ἔχῃ, διότι δὲν εἶνε δυνατὸν τοιουτοτρόπως καὶ μόνον νὰ ματαιωθῶσιν αἱ προσπάθειαι τῶν ὑπὲρ τῆς προόδου τοῦ Συλλόγου φιλοδοξούντων ἐκ τῶν μειονοψηφησάντων καὶ νὰ ἐξαλειφθῶσι πᾶσαι αἱ ἐλπίδες αὐτῶν, ὅτι κατὰ τὴν ἑπομένην ψηφοφορίαν θέλουσι λάβει τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας τὸ γέρας. Μόνον μία τοιαύτη νόμιμος καὶ ἐπίσημος ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως, καθιστῶσα ἀπαράδεκτον τὴν ὑποψηφιότητα τῶν μὴ σχετικῶς πλειονοψηφησάντων, δύναται ὁπωσδήποτε νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς ἀντιδράσεις καὶ προσπαθείας αὐτῶν.

Ἀλλ' ἐὰν καὶ μετὰ τὴν τοιαύτην ψηφοφορίαν δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ συμπλήρωσις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τότε καὶ μόνον, διαλαμβάνει ἡ πρότασις, κατὰ τὴν ἐπακολουθοῦσαν ψηφοφορίαν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ σχετικὴ πλέον πλειονοψηφία. Προσκρούει δ' αὕτη εἰς ῥητὸν γράμμα τοῦ νόμου, ἀλλὰ τίς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι καθίσταται ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη καὶ ἀπαραίτητος ἕνεκα τῶν ἀτόπων, τὰ ὁποῖα γεννᾷ ἡ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τῆς περὶ ἀπολύτου πλειονοψηφίας διατάξεως; Τίς ἐπὶ μακρότερον χρόνον δύναται νὰ ἀνεχθῇ, ὅσον καὶ ἂν ὡς Ἕλλην ἀρέσκεται, ἐκλογικοὺς ἀγῶνας ἀδιακόπως ἐπαναλαμβανομένους ἄνευ τοῦ νομίμου ἀποτελέσματος;

Ὁ περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων νόμος, ἀφεθεὶς εἰς τὴν κυριαρχικὴν ἐξουσίαν τῆς Συνελεύσεως τῶν δικηγόρων ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, χωρὶς νὰ ἐπιζητήσῃ τὴν σύμπραξιν ἄλλης τινὸς ἀρχῆς τοῦ Κράτους, ἀντιθέτως ἀφ' ὅ,τι ἐθέσπισεν ὡς πρὸς τὰ μέλη τοῦ πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἀνέθεσε καὶ εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν Συνέλευσιν νὰ ἀποφαίνεται περὶ τῆς ἐγκυρότητος τῶν τοιούτων ἐκλογῶν καὶ τῆς πρὸς τοῦτο ψηφοφορίας, καίτοι ἠδύνατο λόγου χάριν νὰ ἀναθέσῃ τὴν περὶ τούτου κρίσιν εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, ὡς ἀλλαχοῦ γίνεται· ὅταν λοιπὸν ἡ ἐκλογὴ αὕτη διεξήχθη συμφώνως πρὸς τὴν οὕτως ἢ ἄλλως κυριαρχικῶς ληφθεῖσαν ἐκ τῶν προτέρων νομίμως ἀπόφασιν, ὑποθέτω ὅτι οὐδεὶς φαντάζεται ὅτι ἡ αὐτὴ Συνέλευσις ἐπιστημόνων καὶ δὴ δικηγόρων δύναταί ποτε τὴν ἑπομένην ν' ἀναιρέσῃ ἑαυτήν.

Τέλος δὲ ὁ νεαρὸς ἡμῶν νόμος δὲν ἐσκόπει βεβαίως νὰ περιπλέξῃ τοὺς δικηγόρους τοῦ Κράτους εἰς ἀτελευτήτους ψηφοφορίας, ἀσκόπους καὶ ματαίας ἀπασχολήσεις, παρακωλυούσας καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀπονομὴν τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλὰ πάντως προτίθεται νὰ καταρτισθῶσιν οὗτοι εἰς Σύλλογον, καὶ ὅταν ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς κατὰ γράμμα ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, εἶναι γνωστὸν τὸ ἑρμηνευτικὸν ἀξίωμα: prior atque potentior est mens dicentis quam vox.

25 Φεβρουαρίου 1909.

Δ. Γ. Ἀντωνιάδης
Δικηγόρος ἐν Ἀθήναις.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἄρειος Πάγος

Ἀπόρρητον ἐπιστολῶν.—Πότε παύει

Οὐχὶ μικρᾶς πρακτικῆς σπουδαιότητος ζήτημα λύεται διὰ τῆς κατωτέρω παρατιθεμένης ὑπ' ἀριθ. 250 τοῦ ἔτους 1908 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου. Ἐν δίκῃ περὶ διαζεύξεως ὁ ἐναγαγὼν σύζυγος εἶχεν ἀποστείλει ἐξ Ἀθηνῶν πρὸς τὸν ἔν τινι πόλει τῆς Ἑλλάδος διαμένοντα *ἀδελφόν του* ἐπιστολὴν ἧς τὸ περιεχόμενον ἐσχετίζετο μὲ τὰ πραγματικὰ γεγονότα τῆς περὶ διαζεύξεως δίκης. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἔλαβεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἐνάγοντος, ἀφοῦ δὲ τὴν ἀπεσφράγισε καὶ τὴν ἀνέγνωσε, τὴν ἐφύλαξεν ἐντὸς συρταρίου τινὸς τοῦ γραφείου του. Ἡ σύζυγος ὅμως τοῦ ἐνάγοντος, ἥτις παρέμενεν ἐπί τινα χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ παραλήπτου τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ἀδελφοῦ τοῦ συζύγου της, ἀφῄρεσεν ἐκ τοῦ συρταρίου τὴν ἐν λόγῳ ἐπιστολήν, οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ καταστᾶσα οὕτω κάτοχος αὐτῆς, τὴν ἐχρησιμοποίησεν ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον κατὰ τὴν ἐν λόγῳ δίκην περὶ διαζεύξεως, τὸ δὲ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν, ὅπερ ἀπέρριψε τὴν κατ' αὐτῆς ἀγωγὴν τοῦ ἀποστολέως τῆς ἐπιστολῆς συζύγου της, πλὴν τῶν ἄλλων ἀποδείξεων ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὡς τεκμήριον, συμπληρῶσαν οὕτω καὶ δι' αὐτῆς τὴν δικανικήν του πεποίθησιν. Τὸ ζήτημα ἄρα ὅπερ διὰ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ συζύγου κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐκαλεῖτο νὰ λύσῃ ὁ Ἄρειος Πάγος ἦτο: ἐπιστολὴ ἣν διάδικός τις ἀπευθύνει πρὸς τρίτον, ἣν ὁ ἀντίδικός του ὑπεξαιρεῖ καὶ ἐπικαλεῖται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον καὶ δὴ κατ' ἐκείνου ὅστις ἔγραψε καὶ ἀπέστειλε ταύτην; Διὰ τῆς ἄνω ἀποφάσεως δίδεται καταφατικὴ εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἀπάντησις, ἐκεῖνο δὲ ὅπερ καθ' ἡμᾶς ἔχει μεγίστην σημασίαν εἶνε ὅτι ὁ Ἄρειος Πάγος δέχεται ὅτι τὸ ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀπόρρητον τῶν ἐπιστολῶν ὑφίσταται, τεχνικῶς οὕτως εἰπεῖν, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν περιέρχεται ἡ ἐπιστολὴ εἰς τὸν παραλήπτην καὶ ἀποσφραγίζεται καὶ ἀναγινώσκεται ὑπ' αὐτοῦ. Πέραν τοῦ σημείου τούτου, οὐ μόνον τὸ ἀπόρρητον παύει ἀλλὰ καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀποστολέως τῆς ἐπιστολῆς, δικαιοῦται πᾶς τρίτος νὰ ἀντιτάξῃ τὴν ἐπιστολὴν ὡς ἀποδεικτικὸν μέσον καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἀποστολέως. Ἡ σχετικὴ περικοπὴ τῆς ἄνω ἀποφάσεως, ἥτις ἐξεδόθη εἰσηγουμένου τοῦ Ἀρεοπαγίτου κ. Μ. Μαρούδη καὶ περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς ὁποίας ἐπιφυλασσόμεθα νὰ γράψωμεν, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐπειδὴ ἡ ἀναιρεσίβλητος, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου προτάσεών της, ἐπεκαλέσατο εἰς ἀνταπόδειξιν καὶ προσήγαγεν ἐν πρωτοτύπῳ τὴν ἀπὸ . . . . . ἐπιστολὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ τὸ πρωτότυπον αὐτῆς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν ὡς τεκμήριον μετὰ τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων τὸ Ἐφετεῖον· τοῦτο δὲ πράξαν συνεμορφώθη πρὸς τὸ ἄρθρ. 252 § 2 Πολ. Δικον. καθ' ὅ, ὡς μέσα πρὸς ἀπόδειξιν δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι καὶ τὰ δικαστικὰ τεκμήρια, οὐδόλως δὲ παρεβίασε τὴν περὶ τοῦ ἀπορρήτου τῶν ἐπιστολῶν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Συντάγματος, διότι ἡ παραβίασις αὕτη ὑπάρχει ὅταν γίνηται χρῆσις τῆς ἐπιστολῆς πρὶν ἢ περιέλθῃ αὕτη εἰς χεῖρας τοῦ πρὸς ὃν ἀπευθύνεται καὶ ἀποσφραγισθῇ ὑπ' αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ ὅταν παραδοθῇ αὐτῷ καὶ λάβῃ γνῶσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, καθόσον τότε τὴν ἐπιστολήν, ὡς ἁπλοῦν ἔγγραφον, δύναται ὁ τρίτος, ὁπωσδήποτε ἀποκτήσας εἰς τὴν κατοχήν του νὰ προσαγάγῃ αὐτὴν εἰς τὸ δικαστήριον, ἐνῷ ὁ ἀναιρεσείων διατείνεται, ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν . . . περιελθοῦσα εἰς τὴν κατοχήν του καὶ ἀποσφραγισθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ, ὑπεξῃρέθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τοῦ γραφείου του».

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΝΟΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Σύμβασις θεατρικοῦ συγγραφέως καὶ θεατρώνου.

Ἐν τῇ Κριτικῇ τῆς Νομοθεσίας Ἐπιθεωρήσει δημοσιεύει ἄρθρον ὁ ἐν Παρισίοις καθηγητὴς Planiol, δι' οὗ ἀνακινεῖ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν θεατρικὸν κόσμον νομικὸν ζήτημα· ποία σύμβασις καταρτίζεται μεταξὺ θεατρώνου καὶ συγγραφέως θεατρικοῦ ἔργου, ἂν συμφωνῆται ὅτι ὁ συγγραφεὺς θὰ λαμβάνῃ ποσοστὸν ἐκ τῶν εἰσπράξεων, ἂν δὲ δὲν εἶνε αὗται ἱκανοποιητικαὶ οὐδὲν θὰ λαμβάνῃ; Εὐλόγως λέγει ὅτι ἡ πρόχειρος ἀπάντησις ὅτι δὲν καταρτίζεται ἀνώνυμος σύμβασις ἢ ὅτι εἶνε σύμβασις sui generis, δὲν ἔχει σοβαρότητά τινα.

Εἶνε σύμβασις ἑταιρείας.

Ἀποκρούει τὴν σύμβασιν ἀγοραπωλησίας; ἂν καὶ ἡ συνήθης φρασεολογία αὐτήν, ὡς παρατηρεῖ ὁ Planiol, μεταχειρίζεται. Διότι ὁ θεατρώνης δὲν ἀγοράζει, ἀφοῦ ἐν ἀποτυχίᾳ οὐδὲν ὀφείλει. Ἄλλως τε καὶ ἂν ἐπιτύχῃ τὸ ἔργον, δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ ὁποῖος θὰ δώσῃ ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ χρηματικὸν ποσόν, ἀλλ' ἡ ἀμοιβὴ τοῦ συγγραφέως θὰ καθορισθῇ ἐκ τῶν εἰσπράξεων ἤτοι ἐκ τῶν χρημάτων τοῦ κοινοῦ. Πρόκειται ἄρα σύμβασις ἑταιρείας κατὰ τὸ εἶδος τῆς μετοχικῆς· συνεισφοραὶ ὑπάρχουσιν ἑκατέρωθεν· κέρδη καὶ ἀπώλειαι ἐπίσης. Μάλιστα ἡ ἀπώλεια διὰ τὸν συγγραφέα δύναται νὰ συνίσταται καὶ . . . εἰς μαξιλάρωμα.

Νομικὸς σοσιαλιστικὸς κώδηξ

Ἡ «Ἐφημερὶς τῶν οἰκονομολόγων» πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι ἐν Γαλλίᾳ κατηρτίσθη ὑπὸ τῶν νομικῶν σοσιαλιστῶν καὶ ἐδημοσιεύθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, οὐχὶ βεβαίως διὰ πρώτην φοράν, σοσιαλιστικὸς νομικὸς κώδηξ. Εἶνε περίεργος ἡ ὑπέρβολὴ μεθ' ἧς βαδίζει. Δὲν καταργεῖ μὲν τὴν οἰκογένειαν, τὰ τέκνα ὅμως παραδίδει εἰς τὸ Κράτος. Ὥρα καὶ Λυκούργειον πολίτευμα. Περαιτέρω κατάργησις τῶν ποινῶν, πλὴν τῆς φυλακίσεως καὶ τῆς ἐξορίας. Τὰς ἰδέας αὐτὰς βέβαια τῆς νομοθετικῆς ἀναμορφώσεως δὲν θὰ ἔχῃ ὁ παρ' ἡμῖν ὑφηγητὴς ὁ ἀναλαβὼν μετ' ἀληθοῦς θάρρους τὴν διδασκαλίαν τῶν θεωρημάτων τοῦ νομικοῦ σοσιαλισμοῦ.

Ἐπαγγελματικὸν καὶ Ἐμπορικὸν Πανεπιστήμιον

Ἐν τῇ Ἰταλικῇ νομικῇ καὶ κοινωνικῇ Ἐπιθεωρήσει τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀναγινώσκομεν, ὅτι ἐν Νεαπόλει ὑπὸ τῶν ἐκεῖ *καθηγητῶν* τοῦ Πανεπιστημίου συνεστήθη ἕτερον Πανεπιστήμιον ἐπαγγελματικὸν καὶ ἐμπορικόν, τὸ μόνον ἄρτιον τοῦ εἴδους του ἐν ἁπάσῃ τῇ Ἰταλίᾳ. Καὶ λέγουσιν οἱ καθηγηταὶ οὗτοι ἐν τῷ δημοσιευθέντι προγράμματι τοῦ νέου Πανεπιστημίου: «Δυστυχῶς ἡ μέχρι τοῦδε μόρφωσις τῶν ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἐξερχομένων δὲν ἐπαρκεῖ ὡς ἱκανὴ βάσις διὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἂν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες τὴν νομικὴν ἐπιστήμην ὁπωσδήποτε θέτουσι βάσιν τινὰ διὰ τοῦτον». Καὶ ἀπεφάσισαν οἱ καθηγηταὶ οὗτοι μετ' ἄλλων, νὰ διδάσκωσιν πρακτικὴν οἰκονομίαν, πρακτικὸν διοικητικόν, ξένας γλώσσας κλπ.

Καὶ ἡμεῖς;

Καὶ τί νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς μὲ τὴν ρωμαϊκήν, οἵα εἶναι, μόρφωσιν τῶν σπουδαστῶν; Καὶ ὁ προωρισμένος νὰ γείνῃ οἰκονομικὸς ὑπάλληλος ἢ τελωνειακὸς καὶ διπλωματικὸς ὀφείλει ἢ ὑποτίθεται ὅτι ὀφείλει νὰ μορφωθῇ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν καὶ ὁ παρασκευαζόμενος ὡς δικαστὴς ἢ ὡς δικηγόρος μέλλων πραγματικῶς ν' ἀσκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα! Ἀλλὰ περὶ τίνος ἀσχολούμεθα;

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛ. ΕΝΑΓΟΝΤΟΣ ΕΝ ΠΟΙΝΙΚΗ, ΔΙΚΗ,

Ἐπιθυμῶ νὰ ἐνδιατρίψω ἐπὶ δύο ζητημάτων ἐσχάτως ἀνακινηθέντων ὑπὸ δοκίμων τῆς «Δικαιοσύνης» συνεργατῶν.

Τὸ ἓν ἀφορᾷ εἰς τὸ «***διαδικαστικὸν ψεῦδος***» καὶ περὶ αὐτοῦ πραγματεύομαι ἐν ἄλλῃ στήλῃ, τὸ ἕτερον συνίσταται εἰς τὸ ἐὰν ἀπαιτῶνται ἔγγραφοι προτάσεις τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος ἐν ποινικῇ δίκῃ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ζήτημα ἐτέθη καὶ ὀρθῶς, φρονῶ, ἐλύθη ἀποφατικῶς, ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Κοτσελοπούλου, ἐπικαλουμένου καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 43 τοῦ 1847 ποιν. ἀποφ. τοῦ Α. Π.

Πλὴν τοιαύτη τις ἀπόφασις δὲν εἶναι καὶ ἡ μόνη παρὰ τοῦ ἀνωτάτου δικαστηρίου, ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν, δημοσιευθεῖσα, μάλιστα δὲ μοὶ φαίνεται καὶ ἀπορίας ἄξιον πῶς τὸ Πλημμελειοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐπιμένει ἀπαιτοῦν τὴν ὑποβολὴν ἐγγράφων προτάσεων ἐκ μέρους τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος. Κατάλληλον ὅθεν εἶναι νὰ δοθῇ εὐρυτέρα εἰς τὸ ζήτημα ἀνάπτυξις.

Ὑπὲρ τῆς ὑποβολῆς προτάσεων θὰ ἠδύνατο νὰ προβληθῇ, ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ δικάσῃ ἐπὶ τῆς πολ. ἀγωγῆς, ἄνευ τῶν τοιούτων προτάσεων, χωρὶς νὰ παραβιάσῃ τὴν οὐσιώδη διάταξιν τοῦ ἄρθρου 580 τῆς πολ. δικ. ὅπερ ἐστὶ κοινὸν εἰς τε τὴν ἀκραιφνῶς πολιτικὴν δίκην καὶ εἰς τὴν ποινικὴν τοιαύτην, ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς. Πλὴν κατ' οὐδεμίαν τῆς ποιν. δικονομίας διάταξιν ἀπαιτεῖται νὰ ὑποβάλῃ ὁ πολιτικῶς ἐνάγων ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου ἐγγράφους προτάσεις. Τὸ ἄρθρον 580 δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν ποινικὴν δίκην, ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους. Α') διότι ἐνῷ τὸ ἄρθρ. 302 τῆς Ποιν. Δικ., ὅπερ διαρρυθμίζει τὰ τῆς προδικασίας τῆς ποινικῆς ἀγωγῆς, ὁρίζει, ὅτι ὡς πρὸς τὴν *διάταξιν* καὶ *ἐπίδοσιν* τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τῇ πολιτικῇ δικ. διατεταγμένα, τὸ ἄρθρ. 394 τῆς Ποιν. Δικ., ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὴν *ἀνάπτυξιν* τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν Πλημμελειοδικῶν, ὁρίζει ὅτι ὁ πολιτικῶς ἐνάγων ἀναπτύσσει τὴν ἀγωγήν του «ἀπαγγέλλων τὰ ἐκ τῆς περὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς διαδικασίας συνηγμένα καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς τείνοντα πορίσματα», καὶ τὸ ἄρθ. 449 τῆς αὐτῆς δικ. ὅπερ καθορίζει τὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς πολ. ἀγωγῆς ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικῶν, οὐδεμίαν διαφορὰν διεξαγωγῆς καθιεροῖ μεταξὺ τῆς παρὰ τοῦ Εἰσαγγελέως διατυπώσεως τῶν περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἀθετηθέντος ποιν. νόμου προτάσεων

αὐτοῦ καὶ τῶν περὶ ἐπιδικάσεως τῆς ἀποζημιώσεως αἰτήσεων τοῦ πολιτικῶς ἐνάγοντος, ἀπαιτοῦν μόνον νὰ ἐγένετο ἀγωγὴ περὶ τῶν αἰτήσεων τούτων καὶ οὐδὲν πλέον. Ὡσαύτως τὸ ἄρθ. 344 Ποιν. Δικ. ὅπερ ταὐτὸ ἀφορᾷ θέμα, προκειμένου περὶ πταισματοδικείου, ἀναγράφον «ἀπαγγέλλει ὁ μὲν κατήγορος τὴν κατηγορίαν του, ὁ πολιτικῶς ἐνάγων τὴν ἀγωγήν του καί ὁ κατηγορούμενος τὴν ἀπολογίαν του», χωρὶς νὰ προσθέτῃ ἕτερόν τι, σαφῶς ὑποδεικνύει, ὅτι πρόκειται ἁπλῶς περὶ προφορικῆς συζητήσεως, καθ' ἣν ἕκαστος τῶν διαδίκων ὁμοιομόρφως ἀναπτύσσει τὰς ἑαυτοῦ αἰτήσεις. Β'. Διότι ἐὰν ἠθέλομεν θεωρήσῃ ἐν προκειμένῳ ἐφαρμόσιμον τὸ ἄρθρ. 580 Πολ. Δικ., τὸ ἀποβλέπον, ὡς ἐρρήθη, εἰς τὴν ὑποβολὴν τῶν προτάσεων, πάντως ἔδει νὰ θεωρήσωμεν ἐφαρμόσιμον καὶ τὸ ἄρ. 559 τῆς αὐτῆς δικονομίας, καθ' ὃ πάντα τὰ διαδικαστικὰ ἔγγραφα (καὶ ἑπομένως καὶ αἱ ἔγγραφοι προτάσεις), κατατίθενται 24 ὥρας πρὸ τῆς ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συνεδριάσεως. Ἀλλὰ πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ τοιαύτη διάταξις ἐνώπιον τῶν πλημμελειοδικείων καὶ τῶν ἄλλων ποιν. δικαστηρίων, ἀφοῦ τὸ ἀνωτέρω ἄρθ. 394 Ποιν. Δικ, ὁρίζει ὅτι ἅμα ὡς περαιωθῇ ἡ περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαδικασία καὶ ἀκουσθῇ ἡ κατηγορία, ὁ πολιτικῶς ἐνάγων ἀναπτύσσει τὴν ἀγωγήν του, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πορισμάτων τῆς μόλις περαιωθείσης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας; (Πρβ. καὶ ἄρθρ. 344 καὶ 449 Ποιν. Δικονομίας). Γ'. Διότι ἐὰν ἤθελεν ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐνώπιον τῶν ποινικῶν δικαστηρίων τὸ ἄρθρον 580 Πολ. Δικονομίας ὅπερ ὁρίζει ὅτι ἕκαστος τῶν διαδίκων ἄρχεται τῆς ὑπερασπίσεως αὐτοῦ προσφέρων ἔγγραφον πρότασιν» ἔπρεπε ν' ἀπαιτηθῶσι τοιαῦται ἔγγραφοι προτάσεις καὶ παρὰ τοῦ κατηγορουμένου, τοῦθ' ὅπερ οὐδέποτε παρ' οὐδενὸς ὑπεστηρίχθη καὶ ὅπερ θὰ ἀντέκειτο πρὸς ὅλην τὴν οἰκονομίαν τῆς ποιν. Δικονομίας, ἥτις προφορικὰς καὶ οὐχὶ ἐγγράφους τῶν κατηγορουμένων ἀπολογίας καθορίζει.

Ἐπανειλημμένως ὁ Α. Π. ἔλυσεν ὡς ἀνωτέρω τὸ ζήτημα διὰ τῶν ἑξῆς σκέψεών του. *Ἀπόφ. 10 τοῦ 1870* «Οὐδαμοῦ διατάττεται ὅτι ἐπὶ τῆς ποινικῆς δίκης ἐφαρμοστέα εἶνε τὰ τῆς πολ. Δικονομίας ἄρθρα 559 καὶ 580 καὶ ὅτι ἡ παραβίασις αὐτῶν συνεπάγεται ἀναίρεσιν.» *Ἀποφ. 149 τοῦ 65.* «Ἐπειδὴ κατ' οὐδεμίαν τῆς ποινικῆς δικονομίας διάταξιν ἀπαιτεῖται νὰ ὑποβάλῃ ὁ πολ. ἐνάγων ἐνώπιον τοῦ ποιν. δικ., εἰς ὃ ὑποβάλλει τὰς ἰδιωτικὰς κατὰ τοῦ κατηγορουμένου ἀπαιτήσεις του, ἐγγράφους περὶ τούτου προτάσεις, μὴ ἐφαρμοζομένης ἐπὶ τῆς πολιτικῆς ἀγωγῆς τῆς εἰσαγομένης ἐνώπιον τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου τῆς διατάξεως τῶν ἄρθρων 580 καὶ 170 τῆς πολ. δικονομίας» *Ἀποφ. 165 τοῦ 72*, περιέχει ὁμοίαν πρὸς τὴν ἀνωτέρω αἰτιολογίαν.

Ἐναντίαν ἀπόφασιν τοῦ Α. Π. οὐδαμοῦ εὗρον οὐδὲ μοὶ φαίνεται ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ ὑποστηριχθῇ διὰ σοβαροῦ τινος ἐπιχειρήματος ἡ ἐναντία γνώμη.

Κέρκυρα, *Π. Δ. Γιωτόπουλος*

Αἱ στῆλαι τῆς «Δικαιοσύνης» εἶνε εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς δικηγόρου, δικαστοῦ ἢ ἄλλου δικαστικοῦ προσώπου, εὑρισκομένου εἰς τὴν ἀνάγκην ἢ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀνακινήσῃ πᾶν ἐν γένει ζήτημα σχετιζόμενον μὲ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου.

Ἀπαίτησιν.

Ἀπαίτησιν ἐν νομικῇ κυριολεξίᾳ ἔχομεν ἀπέναντι τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συνᾳδέλφων, ὅπως περιγράψωσιν ἡμῖν τὰ κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τῶν ἑαυτῶν Συλλόγων. Εἶνε ἀνάγκη νὰ γνωσθῶσι, νὰ μελετηθῶσι καὶ νὰ συστηματοποιηθῶσιν αἱ παρατηρήσεις πάντων. Διότι προφανῶς μόνον οὕτω θὰ κατελήξωμεν εἰς ἀσφαλεῖς γνώμας καὶ ὀρθὰ πορίσματα περὶ τῶν ἐπιβαλλομένων μεταρρυθμίσεων τοῦ ἀρτιπαγοῦς ἡμῶν νόμου. Καθ' ὅσον ἄλλως εἶνε ἀνάγκη αἱ γνῶμαι ἡμῶν νὰ μὴ πηγάζωσιν ἐκ τῶν παρατηρήσεων κατ' ἀρχαιρεσίας ὡριρισμένων Συλλόγων. Τὰ πράγματα, ὡς γνωστόν, δὲν συμβαίνουσι πανταχοῦ καὶ πάντοτε ὁμοίως. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξήγησις αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὑφ' ἡμῶν τῶν νομικῶν τόσον εὔκολος, ὅσον κοινῶς νομίζεται, διότι ἡμεῖς ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους γνωρίζομεν τὴν ἀλήθειαν τοῦ λογίου «τὰ φαινόμενα ἀπατῶσι». Συνέβησαν ἴσως ἄτοπα, ἅτινα βεβαίως δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐπαναληφθῶσι. Συνέβησαν ἄλλα ἴσως ἄτοπα εὔλογα ἐξ ἀτόπων παραλόγων. Συνέβησαν τέλος καὶ ηὐλογημένα ἄτοπα, ἅτινα μᾶς διεφώτισαν περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων. Τὰ πάντα πρέπει νὰ μάθωμεν, νὰ κατατάξωμεν, νὰ μελετήσωμεν καὶ ἑρμηνεύσωμεν. Φρονοῦμεν ἑπομένως, ὅτι δὲν ὑπάρχει δικκιοτέρα τῆς ἀπαιτήσεώς μας.

Ὁ Κανονισμὸς

Φυσικὸν βέβαια εἶνε οἱ ἐσωτερικοὶ κανονισμοὶ τῶν Συλλόγων νὰ ἔχωσι τὴν σφραγῖδα τῆς προσωπικότητος τῶν προέδρων των. Ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμον εἶνε τοῦτο, διότι οἱ διευθύνοντες τὰς συνεδριάσεις τῶν Συλλόγων, δέον νὰ ἔχωνται οἰκείως καὶ κατ' ἀκολουθίαν δεξιῶς καὶ εὐχερῶς τοῦ μηχανισμοῦ τῆς διευθύνσεως, ὅστις εἶνε ὁ Κανονισμός. Ἄλλως τε πᾶσα ὑπερβολὴ τῆς προσωπικῆς ταύτης σφραγῖδος θὰ περικοπῇ κατὰ τὴν γενικὴν συζήτησιν. Πάντοτε ὅμως, λέγομεν, πρέπει ν' ἀναγνωρισθῇ ὑπεροχή τις γνώμης εἰς τὸν Πρόεδρον κατὰ τὴν διατύπωσιν τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου. Ἐν τούτοις θὰ ἐρριψοκινδυνεύομεν μίαν γνώμην ἐκ τῶν προτέρων. Ἐπιθυμοῦμεν, τοὐλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅσον ἔνεστιν αὐστηροτέρας διατάξεις ὡς πρὸς τὴν τάξιν τῶν συνεδριάσεων, τὴν κοσμιότητα τῶν συζητήσεων, τὴν εὐπρέπειαν τῶν ψηφοφοριῶν. Ὅταν θὰ καταστῶμεν κατὰ πάντα ἱκανοὶ νὰ ἐφαρμόζωμεν καὶ ἐν τῇ πράξει ὅσα πάντες ἀνεξαιρέτως τώρα κατὰ θεωρίαν πρεσβεύομεν, ἐδῶ εἴμεθα καὶ ἐξουσίαν ἔχομεν, νὰ καταργήσωμεν διατάξεις, αἵτινες βεβαίως δὲν προσήκει καὶ τυπικῶς νὰ ὑπάρχωσι δι' ἐπιστήμονας ἄνδρας, ἔστω καὶ ἂν ἀνθρωπίνως ὑπόληνται ἐνίοτε εἰς παρεκτροπήν τινα.

Ἡ ἀπόλυτος.

Δὲν πρόκειται, κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον, νὰ κόψωμεν τὴν κρίσιν. Ἀλλὰ δὲν νομίζομεν, ὅτι συμφέρει εὐθὺς ἀμέσως νὰ παγιωθῇ ἡ ὑπὲρ τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας γνώμη. Τὸ ζήτημα ἀπαιτεῖ σπουδαίαν μελέτην. Ἴσως εἶνε ἀληθὲς ὅτι διὰ τῆς ἀπολύτου κατελήξαμεν (ἐν Ἀθήναις, διότι ἀγνοοῦμεν τὰ ἀλλαχοῦ συμβάντα) εἰς τὴν βαθμηδὸν ἐκλογὴν ἀρίστου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.—Καὶ λέγομεν **ἴσως,** διότι δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὅλως ἀπίθανον ὅτι δὲν θὰ ἐτύγχανον καὶ σχετικῆς, τυχόντες τινές, ἂν ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν ὁριστικὸν ἐξ αὐτῆς ἀποτέλεσμα.—Ἀλλ' εἶνε βέβαιον ὅτι τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα ἀπῄτησε σπουδαίαν θυσίαν, καὶ ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν πιθανῶς οὐχὶ εὐκαταφρόνητον καὶ ἡμῶν καὶ τῶν πελατῶν μας, θυσίαν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Κοινωνίας. Καὶ ἂς μὴ λησμονηθῇ, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ ὁρίζονται κατὰ τὸν κατ' ἐξοχὴν μῆνα τῶν ἐργασιῶν μας, τὸν Νοέμβριον.

Δὲν λησμονοῦμεν ὅμως ἡμεῖς, ὅτι αἱ ἑπόμεναι ἐκλογαὶ θὰ διεξάγωνται ὑπὸ ἄλλους ὅρους. Καὶ τοῦ καταλόγου θὰ γείνῃ ἐκκαθάρισις. Καὶ τάξις θὰ ἐπικρατῇ ἀσυγκρίτως περισσοτέρα, διότι μεταξὺ τῶν ἄλλων θὰ ἔχῃ τὸ Προεδρεῖον πειθαρχικὰ δικαιώματα. Καὶ ἐν ἰδίῳ καταστήματι θὰ εὑρισκώμεθα. Καὶ ἀλλήλους θὰ γνωρίσωμεν. Καὶ τὸν θεσμὸν θὰ κατανοήσωμεν πλατύτερον καὶ βαθύτερον καὶ θὰ σεβασθῶμεν καὶ θ' ἀγαπήσωμεν αὐτὸν περισσότερον. Ἀλλὰ δὲν λησμονοῦμεν ἀκόμη, ὅτι ἡμεῖς τοὐλάχιστον οἱ ἐν Ἀθήναις ὀφείλομεν καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν ἀπόλυτον, ἥτις τό γε νῦν ἔχον ὑπῆρξε μία κάμινος ἐξαγνίσασα τὸ σύνολον διὰ τῆς κατακαύσεως μερικῶν ἀκαίρως ἢ καὶ ὑπεράγαν τολμηρῶς πηδησάντων εἰς τὸ μέσον αὐτῆς. Φιλάνθρωπον δίδαγμα, καὶ δι' αὐτοὺς σωτήριον καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς ἄλλους—τοὺς πολλοὺς—ὠφέλιμον διὰ τὸ μέλλον. Ἀλλ' ἀπὸ τούτων μέχρι τῆς διὰ τὸ μέλλον ἀπολύτου χρησιμότητός της δὲν ἀποκλείεται εὐθὺς ἀμέσως καὶ ὁριστικῶς ἀπόστασις μεγάλη ἢ καὶ μικρά. Διότι μεταξὺ τῶν ἄλλων δὲν ἀποκλείεται καὶ τὸ ἐρώτημα, πρὸς τί νὰ ἐκλέγωνται ἕνδεκα σύμβουλοι, οὐχὶ δὲ ἑπτά, ἴσως καὶ μόνον πέντε.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, χωρὶς ν' ἀποκλίνωμεν πρὸς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν γνώμην, φρονοῦμεν ἀδιστάκτως, ὅτι τὸ ζήτημα χρῄζει μελέτης προσεκτικῆς, μάλιστα δὲ καὶ κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν διδάγματα.

Ἀληθὴς Νίκη

Νίκη ἀληθὴς ἐκ τῶν σπανιωτέρων ἦτο ἡ τοῦ τοῖς πᾶσι φιλτάτου συναδέλφου κ. **Γεωργ. Ἀναστασοπούλου,** κατὰ τὴν προχθεσινὴν τοῦ ἐνταῦθα Δικηγορικοῦ Συλλόγου συνέλευσιν, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη νὰ ἐκλεγῶσιν οἱ ἐξ σχετικῶς πλειονοψηφοῦντες ὡς Σύμβουλοι καὶ ἐξελέγησαν οἱ πέντε. Ὡς εἶνε γνωστὸν πολλοὶ φίλοι αὐτοῦ ἐπεθύμουν νὰ καταλάβῃ μίαν θέσιν ἐν τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ, δὲν δύναται δὲ καὶ ἐπὶ μίαν στιγμὴν ν' ἀμφισβητηθῇ ὅτι ἀνῆκεν αὐτῷ δικαιωματικῶς μία θέσις ἐν τῷ Συμβουλίῳ ὅσον εἰς πάντα ἄλλον καὶ διὰ λόγον εἰδικὸν ἀκόμη. Ἀλλ' εἰς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν διέκρινεν, ὅτι περιηρχόμεθα εἰς πιθανὸν κίνδυνον ἀδιεξόδου ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων ἐκλογῶν, ἠγέρθη, ὑψώθη θέλομεν νὰ εἴπωμεν, ἐπιβλητικὸς καὶ σαγηνευτὴς καθὼς πάντοτε, μὲ φράσιν δὲ τὴν εἰς αὐτὸν συνήθη ἀλλ' εἰς τοὺς ἀκούοντας πάντοτε καινοφανῶς κομψήν, ἀκριβεστάτην δὲ διὰ τὴν ἀνησυχίαν ἥτις κατεῖχε τὰς ψυχὰς πάντων τῶν βαθέως πονούντων τὸν θεσμόν, παρέστησε τὸν κίνδυνον καὶ ἀκαταμαχήτως κατέδειξε τὸ ἐπιβαλλόμενον καθῆκον, παρακαλέσας τοὺς **ἰδιαιτέρους** φίλους του—διότι φίλους ἔχει πάντας—νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὴν ὁμόνοιαν καὶ συνεργασίαν, ἀφ' ἧς μακρυνόμεθα διὰ τῶν ἐπανειλημμένων καὶ πεισματωδῶν ἐκλογῶν, νὰ παραιτήσωσι τὴν ὑποψηφιότητά του. Καὶ εἶνε κοινῶς γνωστὸν καὶ ὁμολογούμενον ὅτι μόνον διότι εἶνε κατ' ἐξοχὴν δρῶν πολιτευόμενος δὲν ἔτυχεν ὁ πολύτιμος συνάδελφος καταπληκτικῆς πλειονοψηφίας, ἕνεκα φρονίμου ἴσως ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν προφυλάξεως. Οὐδὲν ἢ ἐλάχιστον εἶχε νὰ προσδώσῃ εἰς τὸν κ. Ἀναστασόπουλον ἡ ἐν τῷ Συμβουλίῳ θέσις, δίδει ὅμως πολὺ εἰς αὐτὸν ἡ ἐπὶ πλέον κατάκτησίς του ἐν τῇ συνειδήσει τῶν συναδέλφων, διὰ τῆς ἐπικαιροτάτης καὶ κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἱππποτικῆς ὑποχωρήσεώς του. Αὐτὰ εἶνε τὰ παραδείγματα, τὰ δημιουργοῦντα φρονήματα καὶ χαρακτῆρας ὑπεράνω τῶν, ἃς εἴπωμεν μόνον, ἀδικαιολογήτων πεισμάτων, τῶν χειροτέρων προσκομμάτων πρὸς τὴν εὐόδωσιν τῶν ἠθελημένων ὑπὸ τοῦ νόμου σκοπῶν.

Προστριβὴ

Δὲν δύναται νὰ φιλονεικηθῇ ὅτι κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ ἐν Ἀθήναις Δικηγορικοῦ Συλλόγου ἐγένετο ὑπερβολικὴ προστριβὴ προσώπων. Ἡμεῖς, καίτοι στερούμεθα εἰδήσεων, τὸ αὐτὸ κατ' ἀναλογίαν πιστεύομεν ὅτι συνέβη καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Οὐδὲν τὸ παράδοξον· διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συμβῇ ἄλλως κατὰ τὰς πρώτας ἀρχαιρεσίας, καθ' ἃς, μὲ ὅλην τὴν διαφορὰν τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ὡς πρωτόπειροι ἐν τῇ πράξει θὰ μετεφέρομεν λεληθότως καὶ φυσικῶς ἕξεις τινὰς καὶ τὰς οἰκείας ἡμῖν μεθόδους τῶν βουλευτικῶν καὶ δημοτικῶν ἐκλογῶν. Οὐδόλως ὅμως λυπεῖ ἡμᾶς τοῦτο, μολονότι ὑπῆρξαν στιγμαί, ὧραι ἴσως ὁλόκληροι, καθ' ἃς τὸ θέαμα ἐκίνει εἰς ἡδίαν καὶ ἀγανάκτησιν. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ὁλοκλήρως διαψευστικὸν τοῦ θεάματος καὶ αἱ περὶ ὧν εἴπομεν μέθοδοι ἀπεδείχθησαν κωμικαὶ κατ' οὐσίαν ἀπόπειραι, εἰς τὸ τέλος ἀκίνδυνοι. Ἀλλ' οὐχ ἧττον αἱ ἀκοσμίαι αὗται δὲν πρέπει νὰ ἐπαναληφθῶσι, διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ σώματος. Καὶ θὰ ὦσι μᾶλλον ἀδικαιολόγητοι καὶ ἀσύγγνωστοι, ἀφοῦ κατεδείχθησαν ἀτελεσφόρητοι. Οἱ μᾶλλον προστριβέντες, χωρὶς μίαν κἂν κίνησίν των, ἐξῆλθον ἄτρωτοι καὶ πανύψηλοι· ἐνῷ οἱ μανιωδῶς προστρίψαντες οἱ μὲν συνετρίβησαν οἱ δὲ περιῆλθον σχεδὸν εἰς ἀνωνυμίαν ἀπὸ ἄκρου ἕως ἄκρου. Καὶ νὰ ἐννοηθῶμεν· τοὺς πάντας ἐκτιμῶμεν καὶ οὐδένα θέλομεν νὰ θίξωμεν, οὐδενὸς ἐπιθυμοῦμεν νὰ διαμφισβητήσωμεν τὴν εἰλικρίνειαν ἔστω τῶν προθέσεων, τὴν πεποίθησιν μάλιστα ἐπὶ τὴν βασιμότητα τῶν ἰσχυρισμῶν του καὶ μάλιστα τὰ προσόντα Ἀλλ' ἐὰν γενικῶς οἱ πολλοὶ κρίνωσιν ἄμεινον τῶν ὀλίγων, πῶς δύναται. τοῦτο νὰ φιλονεικηθῇ περὶ ἀνδρῶν ἐπιστημόνων ἐν τῇ διοικήσει τοῦ ἰδιαιτέρου Συλλόγου των; Ἂς διδαχθῶμεν διὰ τὸ μέλλον, χάριν τῆς παραστάσεώς μας καὶ τῆς ἐκ ταύτης εὐνοίας καὶ ὑπολήψεως τῆς Κοινωνίας, ἥτις ἔχομεν ἀνάγκην νὰ προσβλέπῃ πρὸς ἡμᾶς μετ' ἐμπιστοσύνης. Ἂς παύσωσι διὰ τὸ μέλλον οἱ σπασμοὶ καὶ αἱ ἐξεζητημέναι αἰτιάσεις. Διότι εἰς τὸ τέλος ἐπέρχεται ἀκαταμάχητος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ Σύγκρισις. Αἱ ἀναφυόμεναι ἐν τῷ μεταξὺ ἄκανθαι βεβαίως δὲν βλάπτουσι τὰς ὑπερυψήλους δρῦς, ἀλλὰ μόνον ἡμᾶς τοὺς ἄλλους, τοὺς πολλούς, οἵτινες ὁμονοοῦντες πρέπει νὰ συνεργαζώμεθα ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐκείνων ἀνενόχλητοι ἐκ τῶν ἀκανθῶν.

ΝΕΟΣ ΥΦΗΓΗΤΗΣ

Μετὰ ἐξαιρετικῆς χαρᾶς ἀναγγέλλομεν ὅτι ἀνηγορεύθη παμψηφεὶ **Ὑφηγητὴς** τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου εἰς τῶν σεμνοτέρων ἀλλὰ καὶ μελετηροτέρων συναδέλφων, ὁ κ. **Γεώργιος Μπαλῆς,** δικηγόρος ἐν Ἀθήναις. Ὁ νέος τίτλος διὰ τὸν κ. Μπαλῆν εἶνε μία ἐκ τῶν ὅλως ἐξαιρετικῶν ἐπισφραγίσεων ἐργασίας ἐντελῶς ἀθορύβου, ἀλλ' ἐργασίας πραγματικῆς, ὡς ἀναγνωρίζουσιν ὅλοι ὅσοι ἐμελέτησαν τὰς δημοσιευθείσας αὐτοῦ νομικὰς μελέτας.

ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΟΝ ΨΕΥΔΟΣ

Μοὶ φαίνεται ὅτι πρὸς πληρεστέραν καὶ ἐπιστημονικωτέραν ἀπάντησιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου «*Ἰωβ*» τεθέντων ἐρωτημάτων: α') Ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ διάδικος, ἢ ὁ ἐκπροσωπῶν τοῦτον δικηγόρος, ἐμφανιζόμενος πρὸ τοῦ δικαστηρίου νὰ ψεύδηται; » καὶ β') Εἶναι σκόπιμον νὰ ὑποβληθῇ ὁ διάδικος, ἢ ὁ δικηγόρος, εἰς ὑποχρέωσιν νομικῶς ἐξαναγκαστήν, ἧς ἡ μὴ τήρησις νὰ ἔχῃ ὡς ἐπακολούθημα ποινήν τινα, ἢ ἄλλην ἐπιζήμιον συνέπειαν, ὅπως λέγει τὴν ἀλήθειαν; » εἶναι ἀνάγκη νὰ συνδυάσωμεν τὰ πορίσματα ἐρεύνης ἀναφερομένης α') εἰς τὰς σχέσεις τῆς ἠθικῆς πρὸς τὸ δίκαιον, καθ' ὅλου, β') τὰς σχέσεις τοῦ ἀστικοῦ δικαίου πρὸς τὸ ποινικόν, γ') τὰς συγχρόνους τάσεις ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ὁρίων τῆς δράσεως μεταξὺ ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω τριῶν στοιχείων.

Ὡς ἐκ τῆς εὐρύτητος τοῦ θέματος ἐπιβάλλεται περιεκτικὴ συντομία.

Παρ' ὅλην τὴν δυσχέρειαν τῆς διαγραφῆς ἀκριβοῦς ὁροθετικῆς γραμμῆς μεταξὺ τοῦ πεδίου τῆς ἠθικῆς, τοῦ πεδίου τοῦ ἀστικοῦ δικαίου καὶ ἐκείνου τοῦ ποινικοῦ, μοὶ φαίνεται ὅτι τὰ τρία ταῦτα πεδία δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὡς ὑπαγόμενα ἐν τῇ ἐκτάσει τριῶν συγκεντρικῶν (ταὐτὸ δηλ. κέντρον πλὴν διάφορον ἀκτῖνα ἐχόντων) κύκλων καὶ ὧν ὁ ἔχων τὴν μεγίστην ἀκτῖνα, καὶ συνεπῶς τὴν εὐρυτέραν ἔκτασιν, εἶναι ὁ τῆς *ἠθικῆς*, γνωστοῦ ὄντος ὅτι αὕτη περιλαμβάνει κύκλον δικαιοδοσίας εὐρύτερον τοῦ δικαίου, καθ' ὅσον ἐν ᾧ *πᾶν ὅ,τι* ἐπιβάλλει ἢ ἀπαγορεύει τὸ δίκαιον ἐπιβάλλει (ἢ τοὐλάχιστον δέον νὰ ἐπιβάλλῃ ἢ ἀπαγορεύῃ ἡ ἠθική, *οὐχὶ πᾶν ὅ,τι* ἐπιβάλλει ἢ ἀπαγορεύει ἡ ἠθική, ἐπιβάλλει ἢ ἀπαγορεύει τὸ δίκαιον. (Non omne guod licet honestum est.)

Ὁ τὴν ἐλαχίστην ἔχων ἀκτῖνα εἶναι ὁ τοῦ ποινικοῦ δικαίου, καθ' ὅτι ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἐνεργείας τοῦ ποιν. δικαίου ἐκεῖνα τὰ δίκαια περιλαμβάνονται, ὅσα, λόγῳ τῆς μείζονος αὐτῶν σπουδαιότητος, ἀνάγκη παρίσταται ὅπως διὰ τῶν ἰσχυροτέρων τοῦ ποινικοῦ νόμου κυρώσεων (ποινῶν) τὰ μάλιστα προστατευθῶσι.

Πλὴν ἡ σφαῖρα τῆς ἐπιρροῆς τῶν τριῶν τούτων στοιχείων αὐξομειοῦται ἀναλόγως τῶν διαφόρων χρόνων καὶ τῶν διαφόρων τοῦ πολιτισμοῦ φάσεων, πολὺ δ' ἀπέχει καὶ σήμερον ἔτι, τῆς τελειότητος, ἡ διαγραφὴ τῶν προσηκόντων διακριτικῶν ὁρίων. Διατί ἐπὶ παραδείγματι ἡ ὑπό τινας μορφὰς προσβολὴ τοῦ δικαιώματος τῆς περιουσίας νὰ θεωρῆται ὡς πρᾶξις ἀξιόποινος, ἐν ᾧ ἡ ὑπ' ἄλλας ὡς ἀστικὸν μόνον ἀδίκημα ἀποτελοῦσα; Ἔν τισι περιπτώσεσιν ὁ λόγος εἶνε προφανής, ἐν ἄλλαις οὐδεὶς βάσιμος λόγος εὕρηται. Ὁ οὐχὶ βίᾳ ἢ οὐχὶ ἀξιοποίνῳ (κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν κειμένων νόμων) δόλῳ ἐν γνώσει ἐπαγόμενος *ἀνεπανόρθωτόν* τινι περιουσιακὴν ζημίαν, δὲν εἶνε μείζονος βλάβης πρόξενος καὶ μείζονος κακεντρεχείας δεκτικός, τοῦ *ἀξιοποίνῳ*—ἔστω—δόλῳ (κατὰ τὸ θετικὸν δίκαιον) ἀπεργαζομένου βλάβην, ἣν ὁ δράστης γνωρίζει ὡς ἐπανορθωτὴν καὶ οὐχὶ ἀνεπανόρθωτον; Καὶ αὐτῆς δὲ τῆς ἀνεπανορθώτου ἔτι περιουσιακῆς βλάβης δὲν εἶνε ἔτι μᾶλλον, ἐνίοτε, βαρυτέρα ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀτιμώρητος παραμένουσα ἠθικὴ βλάβη;

Καὶ τοῦ θεμελιώδους τοῦ ἀστικοῦ δικαίου κανόνος, καθ' ὃν (ἐν ταῖς πολιτικαῖς δίκαις (ὡς μέχρι πρὸ 150 ἐτῶν καὶ ἐν ταῖς ποινικαῖς) ζητητέα ἐστὶν ἡ *τυπικὴ* οὐχὶ ἡ *οὐσιαστικὴ* ἀλήθεια καὶ τοῦ ὅτι quod non in actis non in mundo, δὲν εἶνε προφανὴς ἡ ἀνηθικότης, ἐνῷ ἐπὶ τῆς ἠθικῆς τὸ δίκαιον δέον νὰ ἐρείδεται;

***

Ἔγραφον ὅτι τὸ δίκαιον δέον νὰ ἐρείδηται ἐπὶ τῆς ἠθικῆς, ἐντεῦθεν ὅμως δὲν πρέπει νὰ περιπέσωμεν εἰς σύγχυσιν μεταξὺ τοῦ περιεχομένου τῆς ἠθικῆς καὶ ἐκείνου τοῦ δικαίου. Ἡ ἠθικὴ ἀφορᾷ εἰς τὸν ἐσωτερικὸν καὶ ὑποκειμενικὸν κόσμον τοῦ ἀτόμου, εἰς τὰ διανοήματα, τὰς προθέσεις καὶ τὰ ὠθητικὰ τῶν ἑαυτοῦ πράξεων αἴτια, θεωροῦσα τὰς πράξεις ὡς ἁπλᾶς συνεπείας τῶν ὑποκειμενικῶν διαθέσεων. Τοὐναντίον τὸ δίκαιον ἀποβλέπει εἰς τὰς πράξεις αὐτὰς καθ' ἑαυτὰς καὶ δὴ εἰς ἐκείνας, αἵτινες ἀνεξαρτήτως τῶν μοχθηρῶν, ἢ ἀγαθῶν, προθέσεων τοῦ δρῶντος, λόγῳ τῆς σημασίας αὐτῶν, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὅρος ὑπάρξεως καὶ κανονικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρωπίνου βίου [1], ὡς δ' ἐν τῷ φυσικῷ ὀργανισμῷ τὸ νευρικὸν σύστημα σχηματίζει τὸν ὀργανικὸν σύνδεσμον ὅλων τῶν μερῶν πρός τε τὸ κέντρον καὶ πρὸς ἄλληλα, οὕτω καὶ τὸ δίκαιον ἐνασκεῖ ἐν τῷ κοινωνικῷ σώματι τὴν ὀργανικὴν ἐκείνην λειτουργίαν, δι' ἧς τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν κοινωνικῶν σκοπῶν, καίτοι κεκτημένοι αὐθυπαρξίαν καὶ σχετικὴν ἀνεξαρτησίαν συνδέονται πρὸς ἀλλήλους κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε οἱ *ὅροι*, οὓς δέον οἱ μὲν πρὸς τοὺς δὲ νὰ ἐκπληρῶσιν, ἀποτελοῦσι, διά τε τὸν ὅλον κοινωνικὸν ὀργανισμὸν καὶ τὰ μέρη αὐτοῦ, εἶδος νευρικοῦ συστήματος, ὅπερ πραγματοποιεῖ καὶ διατηρεῖ τοὺς μεταξὺ αὐτῶν ἀναγκαίους συνδέσμους.

Τούτων τεθέντων δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἀποδεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἀλήθεια ἀποτελεῖ ὅρον ὑπάρξεως καὶ κανονικῆς ἀναπτύξεως τοῦ κοινωνικοῦ βίου καὶ ὅτι τὸ ψεῦδος δὲν ἐπέχει ἐν τῷ κοινωνικῷ ὀργανισμῷ τὴν θέσιν, ἣν ἐν τῷ σωματικῷ τοιούτῳ κέκτηνται αἱ τοξῖναι.

Πλήν, συνεχίσωμεν τὴν ἡμετέραν ἔρευναν, καθ' ὅσον ἡ λύσις τῶν ἐν ἀρχῇ τεθέντων ἐρωτημάτων προσαπαιτεῖ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει καὶ τὰς συγχρόνους τάσεις ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν ὁρίων τῆς δράσεως ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω τριῶν στοιχείων (ἠθικῆς, ἀστικοῦ καὶ ποιν. δικαίου). Καὶ αἱ τάσεις αὗται εἶνε ἁ) **Γενικῶς** 1) Προϊόντος τοῦ χρόνου ἡ ἀκτὶς τοῦ κύκλου τοῦ ἀστικοῦ δικαίου μεγεθύνεται καὶ τείνει νὰ προσεγγίσῃ πρὸς ἐκείνην τοῦ κύκλου τῆς ἠθικῆς, δεδομένου ὅτι ἡ ὁσημέραι ἐκλεπτυνομένη δημοσία συνείδησις, θεωρεῖ τὸ δίκαιον ὡς τμῆμα τῆς ἠθικῆς, ὁσημέραι αὐξανόμενον. Παραδείγματα· ἐπιζητεῖται ἡ καθιέρωσις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναζητήσεως τῆς σατρότητος ἡ ἐπέκτασις τῶν ὑποχρεώσεων τῶν βιομηχάνων ἔναντι τῶν ἐργατῶν ἐν ταῖς μισθώσεσι τῶν ἔργων. 2) Τείνει ν' αὐξήσῃ καὶ ὁ κύκλος τῆς τοῦ ποινικοῦ δικαίου δράσεως, καθ' ὅσον ἡ αὔξουσα κοινωνικὴ πρόοδος, μεταβάλλουσα τοὺς ὅρους τῶν βιωτικῶν σχέσεων καὶ πολλαπλασιάζουσα τὰς τελευταίας ταύτας, ἐπέφερεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν γένεσιν νέων τύπων ἀξιοποίνων πράξεων (Πρβ. Ce Lombroso *Παλαιὰ καὶ νέα ἐγκληματικότης*, Τουρίνου 1902). 3. Τείνει νὰ μεταβληθῇ αὐτὸς οὗτος ὁ χαρακτὴρ τοῦ ποινικοῦ δικαίου, τοῦτο μὲν ἐκ τοῦ ὅτι μοναδικὸς καὶ ὁμοιόμορφος τύπος ποινῆς δὲν θεωρεῖται πλέον ἡ ἀποστέρησις τῆς ἐλευθερίας, (Πρβ. ἡμέτ. *ἐναρκτήριον λόγον* κλ. σ. 11—14) τοῦτο δὲ διότι ἡ περὶ ποινῆς ἀντίληψις μετεβλήθη, τεινούσης νὰ θεωρηθῇ τῆς ποινῆς ὡς μέσου ἁπλῆς κοινωνικῆς ἀμύνης, οὐχὶ ὡς μέσου ἀποδόσεως δικαιοσύνης (Πρβ. ἡμετέραν καὶ *Ἐξέλιξιν ποιν. δικ.* σελ. 278—9 σημ. 46 καὶ σελ. 34). 4. Τείνει νὰ μεταβληθῶσι αἱ σχέσεις ἀστικοῦ καὶ ποινικοῦ δικαίου, θεωρουμένων τῶν δικαίων τούτων οὐχὶ ὡς διακεκριμένων ἀπ' ἀλλήλων, ἀλλ' ὡς ἀποτελούντων ἓν σύνολον μέσων, ἁρμονικῶς καὶ καταλλήλως τιθεμένων ἐν ἐφαρμογῇ πρὸς ὡς οἷόν τε τελειοτέραν πραγμάτωσιν τῆς ἐννοίας τοῦ δικαίου (Ἀναπτύξεις ἐν Ferri *Ἐγκληματικὴ Κοινωνιολογία* ἰδίᾳ ἐν σελ. 678 κ. ἑπ. 453 κ. ἑπ. δ' ἐκδ.). β') *Εἰδικῶς* ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐρωτημάτων θὰ ἠδυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν. 1. Ὅτι καὶ ὁ νόμος (Βλ. ἰδίᾳ ἄρθρ. 146 Ὀργαν. Δικ.) καὶ ἡ κοινὴ συνείδησις δὲν ἀναγνωρίζουσι δικαίωμά τι περὶ τὸ ψεύδεσθαι. Ὁ ποινικὸς νόμος μάλιστα περιέχει διαφόρους περιπτώσεις καθ' ἃς ἀπειλεῖται ποινὴ δι' ἁπλοῦν ψεῦδος μὴ ἐνισχυόμενον δηλ. δι' ὅρκου, πλὴν ἐπιφέρον ἠθικὴν ἢ ὑλικήν τινα βλάβην, ἢ ἁπλῶς δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ τοιαύτην (Π. Ν. ἄ. 250, 271, 396 ἑπ. 440. Ὡσαύτως ἐν τῇ ψευδεῖ καταμηνύσει καὶ τῇ συκοφαντίᾳ). 2. Ὅτι ἡ ἁπλῶς πλατωνικὴ ἀναγραφὴ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ διαδικαστικοῦ ψεύδους, τοὐλάχιστον ἐφ' ὅσον τοῦτον ἀφορᾷ εἰς οὐσιώδη περιστατικά, ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὴν μὴ ἔμπρακτον παραδοχὴν αὐτῆς. 3. Ὅτι τὰ ἀτομικὰ καὶ κοινωνικὰ παρ' ἡμῖν συμφέροντα δεινῶς πάσχουσιν ἐκ τῆς μεγάλης ἐπεκτάσεως τῆς στρεψοδικίας, ὅ ἐστι τοῦ διαδικαστικεῦ ψεύδους, ὅπερ οὕτω παρίσταται ὡς ὑπονομεῦον τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τῆς δικαιοσύνης, ἥτις δέον ν' ἀποτελῇ ὅρον ὑπάρξεως καὶ ὁμαλῆς ἀναπτύξεως τῆς κοινωνίας.

Ληφθέντων ὑπ' ὄψει πάντων τῶν ἀνωτέρω, φρονῶ ὅτι θὰ ἠδυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὰ ἐν ἀρχῇ τεθέντα ἐρωτήματα ὡς ἑξῆς: Τὸ διαδικαστικὸν ψεῦδος ἀπαγορεύεται καὶ δέον ν' ἀπαγορευθῇ διὰ τῶν καταλλήλων ἐξαναγκαστικῶν μέσων, ὁσάκις στρέφεται ἐπὶ περιστατικῶν οὐσιώδη δυναμένων νὰ ἐνασκήσωσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κρίσεως τῆς διαφορᾶς, προβαλλομένων δ' ἐν γνώσει τῆς ἀναληθείας αὐτῶν. Ὁ ὅρος τῆς ἐπιγνώσεως ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν δικηγόρων καὶ δέον ν' ἀποδειχθῇ ἰδιαιτέρως, ἢ νὰ προκύπτῃ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν γεγονότων. Ἡ ἐπακτέα ποινὴ ἔσεται χρηματική, ἐπιφυλασσομένου καὶ παντὸς πρὸς ἀποζημίωσιν δικαιώματος, ἀπαγγέλλεται δ' ἐν οἱᾳδήποτε ἐπὶ τῆς κρινομένης διαφορᾶς ἐκδιδομένῃ ἀποφάσει.

Κέρκυρα, 18 Φεβρουαρίου 1909.

Π. Δ. Γιωτόπουλος

[1] Ἡ νεωτέρα Θετικὴ ποινικὴ σχολὴ ρηξικελεύθως εἰσάγει τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιμελοῦς ἐρεύνης τοῦ ὠθητικοῦ ἐν τοῖς ἀδικήμασιν αἰτίου. Περὶ τῆς σπουδαιότητος τῆς καινοτομίας ταύτης βλ. τὴν ἡμετέραν «Ἐξέλιξιν τοῦ ποιν. δικαίου», Ἀθῆναι 1906, σελ. 131 καὶ 132, σημ. 19.

Ἀριθ. 1720

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Μεσολογγίῳ σήμερον τὴν δεκάτην ἑβδόμην 17ην τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τοῦ 1909 χιλιοστοῦ ἐνεακοσιοστοῦ ἐννάτου ἔτους ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 9 Π. Μ ὁ ὑποφαινόμενος Δικαστικὸς Κλητὴρ τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πρωτοδικῶν Παναγ. Ἀναστασόπουλος, κατὰ παραγγελίαν τοῦ Δικηγόρου Σ. Ζαφειροπούλου ὡς πληρεξουσίου τῆς Εἰρήνης χήρας Ἀναστ. Θεμελῆ ἢ Πάμα κατοίκου Ἀμφιλοχίας ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της Ἀναστ. Θεμελῆ ἢ Πάμα, μετέβην ἐνταῦθα καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα Μεσολογγίου Πρωτοδικῶν διὰ τὴν κατὰ Νόμον ἐπίδοσιν, διὰ τὸν Χρῆστον Μάρου κάτοικον Ἀμφιλοχίας νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς τὴν ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἀγωγὴν περὶ ἐξώσεως κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τοῦ Ἰωάννου Μάρου κατοίκου ἐπίσης Ἀμφιλοχίας καὶ νῦν ἀγνώστου διαμονῆς, ἀπευθυνομένην ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Βάλτου, δι' ἧς ὁρίζει συμφώνως τῆς ἐπ' αὐτῆς Διατάξεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Βάλτου χρόνον πρὸς συζήτησιν αὐτῆς, τὴν δεκάτην ἐννάτην 19 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. 1909 ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10 Π. Μ. καὶ τόπον τὸ Εἰρηνοδικειακὸν Κατάστημα Βάλτου, καὶ καλεῖ αὐτοὺς ἐμπροθέσμως πρὸς συζήτησιν αὐτῆς ἐμπροθέσμως ἐξαιτεῖται, νὰ γείνῃ δεκτὴ αὕτη· νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι ὅπως καὶ διὰ προσωπικῆς των κρατήσεως καταλίπωσιν εἰς αὐτὴν τὴν κατοχὴν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ μισθίου κτήματος, νὰ διαταχθῇ ἡ ἔξωσις αὐτῶν ὡς καὶ παντὸς ἕλκοντος τὰ δικαιώματα αὐτὰ ἐξ αὐτῶν, ἢ διατελοῦντος ἐν τῷ μισθίῳ κτήματι (ἀποθήκῃ) ἐξ ὀνόματος τῶν ἐναγομένων καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἐγκατάστασίς της, νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις καὶ νὰ καταδικασθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη κλπ.

Ὁ Λαβὼν Ἀντεισαγγελεὺς

Α. Ρηγανᾶκος

Ὁ Κλητὴρ

Π. Ἀναστασόπουλος

Ἀριθ. 1721.

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Μεσολογγίῳ σήμερον τὴν δεκάτην ἑβδόμην (17) τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τοῦ 1909 χιλιοστοῦ ἐνεακοσιοστοῦ ἐννάτου ἔτους ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 9ην π. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητὴρ τῶν ἐν Μεσολογγίῳ Πρωτοδικῶν Παναγ. Ἀναστασόπουλος κατὰ παραγγελίαν τοῦ δικηγόρου Σ. Ζαφειροπούλου ὡς πληρεξουσίου τῆς Εἰρήνης χήρας Ἀναστ. Θεμελῆ ἢ Πέμου, κατοίκου Ἀμφιλοχίας, ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμου τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της Ἀναστ. Θεμελῆ ἢ Πέμου, μετέβην ἐνταῦθα καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. εἰσαγγελέα τῶν ἐνταῦθα Πρωτοδικῶν διὰ τὴν κατὰ Νόμον ἐπίδοσιν διὰ τὸν Ἰωάν. Μάρον, κάτοικον πρώην Ἀμφιλοχίας νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, τὴν ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἀγωγὴν περὶ ἐξώσεως κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τοῦ Χρήστου Μάρου, κατοίκου ἐπίσης Ἀμφιλοχίας νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, ἀπευθυνομένην ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Βάλτου, δι' ἧς ὁρίζει συμφώνως τῆς ἐπ' αὐτῆς διατάξεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Βάλτου χρόνον πρὸς συζήτησιν αὐτῆς τὴν δεκάτην ἐννάτην (19) Φεβρουαρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 10ην π.μ. καὶ τόπον τὸ εἰρηνοδικειακὸν κατάστημα Βάλτου καὶ καλεῖ αὐτοὺς ἐμπροθέσμως πρὸς συζήτησιν αὐτῆς, ἐξαιτεῖται νὰ γείνῃ δεκτὴ αὕτη, νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι ὅπως καὶ διὰ προσωπικῆς των κρατήσεως καταλίπωσιν εἰς αὐτὴν τὴν κατοχὴν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ μισθίου κτήματος, νὰ διαταχθῇ ἡ ἔξωσις αὐτῶν ὡς καὶ παντὸς ἕλκοντος τὰ δικαιώματα αὐτὰ ἐξ αὐτῶν, ἢ διατελοῦντος ἐν τῷ μισθίῳ κτήματι (ἀποθήκῃ) ἐξ ὀνόματος τῶν ἐναγομένων καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἐγκατάστασίς της, νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις καὶ νὰ καταδικασθῶσιν οἱ ἐναγόμενοι εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη, κτλ.

Ὁ λαβὼν ἀντεισαγγελεὺς

Α. Ρηγανᾶκος

Ὁ κλητὴρ

Παναγ. Ἀναστασόπουλος

Περίληψις

Τὸ Δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 781 τοῦ 1909 ἀποφάσεώς του δεξάμενον τὴν ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1908 ἀγωγὴν τοῦ Δημητρίου Γεωργ. Δάρα κατοίκου Ἀθηνῶν κατὰ τῆς συζύγου του Σμαραγδῆς θυγατρὸς Ἠλία Διακάκου κατοίκου ἐπίσης ἐκήρυξε διαλελυμένον τὸν μεταξὺ αὐτῶν ὑφιστάμενον γάμον.

Ἀθήνησι τῇ 18 Φεβρουαρίου 1909

Ὁ πληρεξ. δικηγόρος τοῦ Δημητρ. Γ. Δάρα

Θεόδωρος Βερενίκης

Περίληψις

Τῆς ὑπ' ἀριθ. 782 τῆς 13 Φεβρουαρίου 1909 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν ἐκδοθείσης ἐπὶ διαφορᾶς μεταξὺ τῆς ἐναγούσης Ἀγγελικῆς συζύγου Δημητρίου Βοργία τὸ γένος Δημ. Ταρταρούκα, κατοίκου Ἀθηνῶν, παραστάσης διὰ τοῦ πληρεξουσίου της δικηγόρου Ν. Λάφη καὶ τοῦ ἐναγομένου συζύγου της Δημητρίου Βοργία κατοίκου Ἀθηνῶν καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς μὴ παραστάντος.

Διὰ ταῦτα

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου.

Δέχεται τὴν ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1908 ἀγωγὴν τῆς ἐναγούσης.

Κηρύσσει διαλελυμένον τὸν μεταξὺ τῆς ἐναγούσης καὶ τοῦ ἐναγομένου συναφθέντα καὶ ὑφιστάμενον γάμον. καὶ

Συμψηφίζει τὰ ἔξοδα μεταξὺ τῶν διαδίκων.

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Φεβρουαρίου 1909.

Ὁ Προεδρεύων

Α. Αὐγόδπουλος

Ὁ ὑπογραμματεὺς

Ἰω. Παπασημακόπουλος

Ἀκριβὴς περίληψις

Ἀθήνησι τῇ 23 Φεβρουαρίου 1909.

Ὁ Πληρεξούσιος Δικηγόρος

Ν. Λάφης

Ἀριθ. 1029

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν δεκάτην ἕκτην (16ην) Φεβρουαρίου 1909 ἐνεακοσιοστοῦ ἐννάτου ἔτους ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 4 μ.μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητὴρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Κωνστ. Στεργίου τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου κ. Ν. Λάφη πληρεξουσίου τοῦ Ἐμμανουὴλ Ἰω. Βενιεράκη κατοίκου Πειραιῶς, μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τὸν ἀγνώστου διαμονῆς Εὐάγγελον Ἐμμ. Βρυώνην κάτοικον Πειραιῶς, τὴν ἀπὸ 14 Φεβρουαρίου 1909 ἀγωγήν του ἀπευθυνομένην ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν. δι' ἧς καὶ μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν παντὸς ἑτέρου καὶ ἐν γένει παντὸς δικαιώματός του κατὰ τοῦ ἀντιδίκου καλεῖ τὸν ἀντίδικον ἐμπροθέσμως πρὸς συζήτησιν καὶ ἐζαιτεῖται νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή του, νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἀντίδικος νὰ τῷ πληρώσῃ διὰ τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτίαν ρούβλια Ρωσσίας 767,55/00 ἢ τὴν ἀξίαν αὐτῶν εἰς δραχμὰς ὑπολογιζομένου ἑκάστου ρουβλίου πρὸς δραχμὰς 2,70 ὅσον ἐτιμᾶτο κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀγοραπωλησίας ὡς καὶ κατὰ τὴν ἀγωγὴν ἤτοι δραχμὰς 2072, 40/00 ἢ ὅσον πλειότερον ἤθελον τιμῶνται τὰ ὡς ἄνω 767, 55/00 κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς καταβολῆς των ἐντόκως ἀπὸ τῆς 9 Ἰανουαρίου 1908 ἕως ἐξοφλήσεώς των· ν' ἀπαγγελθῇ κατὰ τοῦ ἀντιδίκου προσωπικὴ κράτησις ὡς ἐμπόρου καὶ δι' ἐμπορικὴν αἰτίαν συναλλαξαμένου νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις καὶ νὰ καταδικασθῇ εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη· καὶ μὲ τὸν παρὰ πόδας αὐτῆς κατάλογον τῶν ἀγορασθέντων ἐπὶ πιστώσει· καὶ παραδοθέντων τῷ ἀντιδίκῳ ἐμπορευμάτων κατὰ ποιὸν ποσὸν καὶ εἶδος ὡς καὶ λ)σμοὶ αὐτῶν. Καὶ εἰς ἔνδειξιν.

Ὁ Λαβὼν Εἰσαγγελεὺς

Κωνστ. Ροϊλὸς

Ὁ Δικαστ. Κλητὴρ

Κ. Στεργίου

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ἀθήνησι τῇ 25ῃ Φεβρουαρίου 1909.

Ὁ Πληρεξούσιος Δικηγόρος

Νικ. Λάφης

Ἀριθ. 1036

Ἀποδεικτικὸν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν εἰκοστὴν πέμπτην (25) Φεβρουαρίου τοῦ 1909 ἐνεακοσιοστοῦ ἐννάτου ἔτους ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 11 π. μ. ὁ ὑποφαινόμενος δικαστικὸς κλητὴρ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Κωνστ. Στεργίου τῇ ἐγγράφῳ παραγγελίᾳ τοῦ δικηγόρου κ. Νικολάου Λάφη πληρεξουσίου τῆς Ἀγγελικῆς συζύγου Δημητρίου Βοργία τὸ γένος Δημ. Ταρταρούκα κατοίκου Ἀθηνῶν, μετέβην καὶ ἐπέδωκα πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τὸν Δημήτριον Βοργίαν κάτοικον Ἀθηνῶν καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς, ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 782 τοῦ 1909 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν κτλ. καὶ μὲ τὴν παραπόδας παραγγελίαν πρὸς ἐπίδοσιν ἔχουσαν οὕτως «ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐκ τοῦ εἰς χεῖράς μου ἐπισήμου τοιούτου, ὅπερ ὁ ἁρμόδιος δικαστικὸς κλητὴρ ἐπιδότω νομίμως τῷ κ. Εἰσαγγελεῖ τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν διὰ τὸν ἀντίδικον Δημήτριον Βοργίαν, κάτοικον Ἀθηνῶν καὶ ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς πρὸς γνῶσίν του καὶ διὰ τὰς νομίμους συνεπείας, δημοσιευθήτω δὲ ἡ παροῦσα διὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος ἡ «Δικαιοσύνη» ἢ καὶ οἱασδήποτε ἄλλης καὶ τοιχοκολληθήτω αὕτη ὅπου καὶ ὅπως ὁ Νόμος ὁρίζει, καὶ μὲ πᾶσαν ἐπιφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων μου κατὰ τοῦ ἀντιδίκου Δ. Βοργία, καὶ εἰς ἔνδειξιν.

Ὁ λαβὼν εἰσαγγελεὺς

Ἀνδρέας Σπηλιάδης

Ὁ κλητὴρ

Κ. Στεργίου

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐκ τοῦ εἰς χεῖράς μου τοιούτου.

Ἀθήνησι τῇ 26 Φεβρουαρίου 1909.

Ὁ πληρεξούσιος δικηγόρος

Νικόλ. Λάφης

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τόμ. 1. τεύχ. Α' 1908 Τιμᾶται δραχ. 2

Τύποις Π. Α. Πετράκου